

ing Museumjaarkaart

BIJLAGE

606-225

MJK de stichting museumjaarkaart is opgericht op initiatief van de nederlandse museumvereniging

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

GRAFISCHE WEERGAVE

VOORWOORD

JAAERVERSLAG 1989

FINANCIIEEL VERSLAG 1989

INLEIDING

(060.555)067.22 : 069.1.009.7

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

J A A R V E R S L A G 1 9 8 9
S T I C H T I N G M U S E U M J A A R K A A R T

J A A R V E R S L A G 1 9 8 9

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 1989 werd het bestuur van de Stichting Museumjaarkaart gevormd door:

R.J. Spruit, voorzitter

dr G.D. van Wengen, secretaris

drs J. van Straalen, penningmeester

mw drs D.A.C. Cannegieter, lid namens de NMV

drs G.G. Horstmann, lid namens de NMV

D. Koger, lid

De heer ir E.J.A.V. Verschuuren en de heer drs R. de Leeuw zijn in het verslagjaar afgetreden.

Rooster van aftreden

R.J. Spruit, september 1991

dr G.D. van Wengen, mei 1990

drs J. van Straalen, augustus 1991

mw drs D.A.C. Cannegieter, december 1990

drs G.G. Horstmann, oktober 1991

D. Koger, mei 1991

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde acht maal op het bureau van de stichting en wel op 2 februari, 30 maart, 18 mei, 6 juli, 10 augustus, 14 september, 26 oktober en 21 december.

Individuele bestuursleden hebben daarnaast deelgenomen aan besprekingen met diverse externe organisaties.

Samenstelling personeel

F.B. Verbaas, directeur

L.A. van Gent, hoofd bureau

mw drs C.M. Keijzer, beleidsmedewerkster

mw N.M. van der Linden, secretaresse

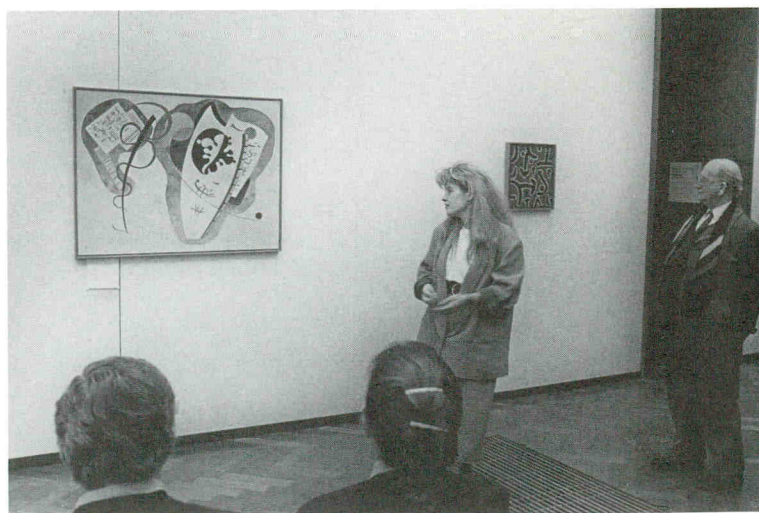
Er hebben zich in 1989 geen personele veranderingen voorgedaan.

Bureau

De Stichting Museumjaarkaart is gevestigd op de Groenhazengracht 2c, 2311 VT Leiden. Telefoon 071-13 30 68 en 071-13 32 65. Telefax 071-14 04 41. Het bureau is geopend van maandag tot en met vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur en van 13.15 uur tot 17.15 uur.

Inhoud

- 5 Voorwoord
- 6 Inleiding
- 7 Algemeen verslag 1989
  - Uitgifte museumjaarkaart
  - Aantal deelnemende musea
  - Beleid
- 11 Externe contacten
- 12 Publicitaire activiteiten
- 17 Financieel verslag 1989
- 18 Balans per 31 december
- 20 Rekening van baten en lasten
- 21 Toelichting op de balans
- 23 Toelichting op de rekening van baten en lasten
- 25 Accountantsverklaring
- 26 Bijlagen
  - Staat van materiële vaste activa
- 27 Overzicht van baten en lasten per verkochte museumjaarkaartzegel
- 28 Grafische weergave resultaten
  - Omzet in guldens per zegelsoort
  - Omzet in aantallen per zegelsoort
- 29 Omzet in guldens
  - Omzet in aantallen
- 30 Aantal verkochte volwassenen museumjaarkaarten
  - Aantal verkochte senioren museumjaarkaarten
  - Aantal verkochte jeugd museumjaarkaarten
- 31 Baten 1989
  - Baten 1988
  - Lasten 1989
  - Lasten 1988
- 32 Grafische weergave van baten
  - Grafische weergave van lasten

Jobs geduld is danig op de proef gesteld, maar van Salomons wijsheid is grif gebruik gemaakt om in 1989 een oplossing te vinden voor een al jaren slepende kwestie. Het probleem mag algemeen bekend worden verondersteld. De musea hadden moeite met de hoogte van hun jaarlijkse financiële aandeel uit de verkoop van de museumjaarkaart. Naar aanleiding hiervan is een aangepaste verdeelsleutel geformuleerd, die wel voorziet in een eerlijke verdeling van de inkomsten. Kort gezegd komt het erop neer dat wie veel museumjaarkaarthouders binnen zijn muren heeft gehaald daarvoor evenredig wordt beloond. Uit reacties is gebleken dat de onvrede die de afgelopen jaren was ontstaan over de irreële verdeling hierdoor grotendeels is weggenomen.

De Stichting Museumjaarkaart dient twee meesters: de musea en de kaarthouders. Nu een belangrijk probleem voor de musea is opgelost, wordt het hoog tijd dat we meer aandacht gaan besteden aan de (potentiële) museumjaarkaarthouders. Met de stabilisatie van de bezoekersaantallen die zich in 1989 aftekende ziet het er naar uit dat de spectaculaire stijging van het museumbezoek op de drempel van de jaren negentig over zijn hoogtepunt heen is. Mede door de voortschrijdende bezuinigingen in de museumsector hebben we te maken met stijgende toegangsprijzen. Dit is een ontwikkeling die het voor veel mensen minder aantrekkelijk maakt om een bezoek aan een museum te brengen. Bovendien moet men tegenwoordig voor iedere tentoonstelling bijbetalen. Vooral voor museumjaarkaarthouders is dit een struikelblok, omdat de kaart immers gratis toegang impliceert. Mede in het kader van deze prijsstijgingen heeft het bestuur van de stichting in 1989 moeten besluiten de prijs van de kaart voor 1990 weer te verhogen.

De in 1989 ingezette daling van de verkoop van de kaart leert ons echter dat we voor de komende jaren pas op de plaats zullen moeten maken. Zoals hierboven al werd geconstateerd, is voor veel mensen de grens kennelijk bereikt en onze hoofddoelstelling 'meer mensen ertoe bewegen vaker naar het museum te gaan' mag niet ondergesneeuwd raken door een te hoge prijs voor de museumjaarkaart. Dan schieten we ons doel voorbij.

Zoals gezegd willen we meer rekening houden met de belangen van de consument, in casu de museumjaarkaarthouder. Een eerste aanzet daartoe wordt gegeven door de invoering van een centraal registratiesysteem in 1990 of 1991, waardoor we voor de geldigheid van de kaart niet meer gebonden zijn aan een kalenderjaar. Men kan dan op elk moment een museumjaarkaart kopen, die een vol jaar geldig zal zijn. Voor dit alles zal een nog nauwere samenwerking met de musea, de Nederlandse Museumvereniging en het Landelijk Contact van Museumconsulenten nodig zijn. Gezien de ervaringen in de afgelopen jaren hebben we daar het volste vertrouwen in.

R.J. Spruit
voorzitter

Uiteindelijk zijn we erin geslaagd, na een lange periode van overleg met de besturen en directies van de aangesloten musea alsmede op basis van de uitkomsten van de in oktober 1988 gehouden enquête, een aantal belangrijke wijzigingen in het beleid aan te brengen. In het verslagjaar werd besloten om de prijs van de drie naar leeftijd gedifferentieerde kaarten in 1990 te verhogen, de maximum leeftijdsgrens van de jeugdkaart te verlagen van 25 jaar naar 18 jaar en de verdeling van de inkomsten te berekenen op basis van het aantal bezoekers met een museumjaarkaart. Blijkens de reacties van een groot aantal vertegenwoordigers van de deelnemende musea worden deze beleidswijzigingen zeer op prijs gesteld.

Een belangrijk probleem is dus opgelost maar een volgend probleem dient zich aan in de vorm van een drastisch teruglopende verkoop van de museumjaarkaart en de toename van het aantal schriftelijke en mondelinge klachten van de bezitters van de jaarkaart. Voorzitter R.J. Spruit noemt het al in zijn voorwoord: meer rekening houden met de belangen van de consument, in casu de museumjaarkaarthouders. Na al die jaren zijn we er gezamenlijk in geslaagd om een groep van rond de 250 000 vaste bezoekers te creëren die zorgdragen voor circa 2,5 miljoen bezoeken per jaar. Mede het resultaat van een aantrekkelijk geprijsde en eenvoudig verkrijgbare museumjaarkaart, reclame campagnes, promotionele activiteiten als het Nationaal Museumweekend, televisiespots- en televisieprogramma's. Activiteiten die ook hun effect hebben op de bekendheid van en het bezoek aan de musea in het algemeen.

Nu we dan ook een aantal belangrijke knelpunten hebben weggenomen, zal er opnieuw volop aandacht moeten worden geschonken aan de service ten behoeve van de consument en de houders van een museumjaarkaart in het bijzonder. En die service is buitengewoon belangrijk. Uit de vele klachten die wij ontvangen blijkt dat de kaarthouder zich echt een vaste klant voelt van de Nederlandse musea en derhalve ook enige service verwacht. Het als een epidemie verspreidende fenomeen 'toeslag voor speciale tentoonstellingen' wordt in 90% van de klachten genoemd als bron van ergernis en de reden om niet of niet meer over te gaan tot aanschaf van de kaart. Het zal geen betoog behoeven dat ook het bezoek in het algemeen, zonder museumjaarkaart dus, hierdoor in negatieve zin zal worden beïnvloed. En dat mag en kan niet de bedoeling zijn van alle inspanningen. De musea zijn er onder meer voor om cultuur te tonen en over te dragen aan het publiek. De museumjaarkaart is daarbij een uitstekend hulpmiddel.

F.B. Verbaas
directeur

Uitgifte museumjaarkaart

De prijs van de jeugd- en kortingskaart 65+ steeg in 1989 f 2,50; die van de volwassenenkaart met f 5,— ten opzichte van 1988:

	1988	1989
jeugdkaart	f 12,50	f 15,—
65+/kortingskaart	f 17,50	f 20,—
volwassenenkaart	f 25,—	f 30,—

Voor het eerst sinds 1984 is de verkoop van de kaart gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. De totale uitgifte van de kaart (inclusief gratis verstrekkingen) is gedaald van 278 191 naar 215 046.

De afname is vermoedelijk deels een gevolg van de prijsstijging en van het feit dat een aantal grotere musea extra toeslagen vraagt bij tentoonstellingen. Ook zijn er in 1989 geen speciale acties geweest, zoals de Libelle-actie of Nederland Museumland in 1988.

De loskoppeling van de museumjaarkaart en het Cultureel Jongeren Paspoort heeft tegen de verwachting in niet tot een grotere verkoop van de jeugdkaart geleid.

De verkoop van de kaart verliep via de volgende instanties: musea, VVV-kantoren en diverse instellingen.

Aantal deelnemende musea

Ruim 380 musea waren in het projectjaar bij de stichting aangesloten, dat wil zeggen ze hebben gratis toegang verleend aan museumjaarkaarthouders en/of de kaart verkocht. Aan het begin of in de loop van 1989 hebben zich de volgende nieuwe musea bij de stichting aangesloten: **Britswerd**, De Hellingstichting; **Dordrecht**, Naaimachinemuseum; **Eerbeek**, Speelgoedmuseum De Brug; **Naaldwijk**, Westlands Streekmuseum; **Nieuwegein**, Oudheidkamer Vreeswijk; **Noordbergum**, Klompenmuseum.

Drie musea vielen af: **Doorwerth**, Museum voor Wildbeheer/Het Nederlands Jachtmuseum; **Den Hoorn/Texel**, Zee- en Scheepvaartmuseum en **Oosterhout**, Speelgoedmuseum.

Beleid

In het jaarverslag van 1988 werd reeds melding gemaakt van de enquête die de stichting eind 1988 onder de aangesloten musea heeft gehouden. De resultaten van deze enquête, die u hieronder in verkorte weergave aantreft, vormden een belangrijke basis voor de langverwachte beleidswijzigingen die in 1989 zijn ingevoerd.

Enquête resultaten

In de enquête konden de bij de stichting aangesloten musea hun mening uiten over verschillende beleidszaken. Van deze 375 musea heeft bijna 70% gereageerd.

De resultaten in het kort.

Kortingskaart of gratis toegang?

Een ruime meerderheid van de musea (66%) bleek de voorkeur te geven aan de museumjaarkaart in de huidige vorm: gratis toegang verschaffend. Er had zich echter tevens een niet onbelangrijke minderheid gemeld van musea die van de museumjaarkaart een kortingskaart wilden maken. Deze musea, waaronder alle aangesloten rijksmusea en een aantal grotere beeldende kunstmusea, waren van mening dat ze teveel inkomsten derfden door de museumjaarkaart. Hun motief: door de kaart een kortingskaart te maken, waarbij kaarthouders bijvoorbeeld 50% van de entreprijs betalen, is in elk geval de helft van de inkomsten gegarandeerd.

Dit verschil van mening stelde de Stichting Museumjaarkaart voor een probleem. De kans dat bovengenoemde musea zich zouden terugtrekken als er geen kortingskaart kwam was namelijk erg groot. Zonder de rijksmusea en de grotere beeldende kunstmusea als deelnemers zou de museumjaarkaart ontegenzeggelijk een deel van haar waarde verliezen. Maar tegelijkertijd was het zonneklaar dat de meerderheid zich

had uitgesproken voor een kaart waarmee de houders gratis de musea kunnen (blijven) bezoeken. En aan de wil van de meerderheid kan men niet voorbijgaan. Bovendien zou de invoering van een kortingskaart een aantal onwenselijke consequenties inhouden zoals daling van de kaartverkoop en van de bezoekerscijfers. Mede in overleg met het Landelijk Contact van Museumconsulenten (LCM) en het bestuur van de NMV heeft de stichting verscheidene malen gesproken met vertegenwoordigers van de rijksmusea en de grotere beeldende kunstmusea. Inmiddels was ook berekend wat de eventuele invoering van een nieuwe verdeelsleutel (zie hierna) concreet aan uitkeringen zou betekenen. Voor de meeste van de bovengenoemde musea zou dit een behoorlijke – en terecht – vooruitgang in de uitkering betekenen. Mede op basis hiervan verlieten de betreffende musea hun aanvankelijke eis voor een kortingskaart en konden zij uiteindelijk akkoord gaan met handhaving van de gratis toegang verschaffende museumjaarkaart.

Nieuwe verdeelsleutel

In de enquête werd voorgesteld de aan kritiek onderhevige oude verdeelsleutel te vervangen door een nieuwe. De oude sleutel was gebaseerd op het aantal individueel betalende bezoekers per museum per jaar. Deze verdeelwijze hield op geen enkele manier verband met het aantal bezoekende museumjaarkaarthouders en derhalve ook niet met de hoogte van de gederfde inkomsten. De voorgestelde nieuwe verdeelsleutel gaat wel uit van het aantal museumjaarkaarthouders dat per jaar een museum bezoekt, gerelateerd aan de gemiddelde entreprijs.

De terecht kritiek op de oude verdeelsleutel komt het duidelijkst tot uiting in het inmiddels beroemd geworden voorbeeld van het Stedelijk Museum in Amsterdam en de Delta Expo in Burgh-Haamstede. In 1988 hadden beide instellingen een gelijk aantal bezoekers ($\pm 450\ 000$) waarvan echter een ongelijk aantal bestond uit museumjaarkaarthouders (respectievelijk 211 000 en 9 400). Op basis van de oude verdeelsleutel, uitgaande van betalende bezoekers, zou het Stedelijk Museum f 91 000 ontvangen en de Delta Expo maar liefst f 303 000, terwijl het Stedelijk Museum met ruim twintig maal zoveel museumjaarkaarthouders veel meer inkomsten had gederfd dan de Delta Expo. Berekenen we nu de uitkering voor beide musea volgens de nieuwe verdeelsleutel dan komen er meer reële bedragen uit: het Stedelijk Museum zou nu recht hebben op f 590 000; de Delta Expo op f 40 000.

Het hoeft geen verwondering te wekken dat 80% van de musea het blijkens de enquête absoluut eens is met het veranderen van de verdeelsleutel. De formule voor de nieuwe verdeelsleutel luidt als volgt:

$$\frac{\text{mjk-bezoeken} \times \text{gemiddelde entreprijs per museum}}{\text{totaal mjk-bezoeken} \times \text{gemiddelde entreprijs alle aangesloten musea}} \times \text{netto resultaat Stichting MJK}$$

De gemiddelde entreprijs is een gemiddelde van alle entreprijzen die een museum hanteert. Bewust is dit geen gerealiseerd gemiddelde, omdat dan indirect het aantal betalende bezoekers weer een rol gaat spelen.

Het principe van de nieuwe formule is simpel. Het berekent de gederfde inkomsten. Door bezoekers met een museumjaarkaart gratis toegang te verlenen, loopt het museum entreegeld mis dat deze bezoekers betaald zouden hebben als ze zonder kaart waren gekomen. Volgens bovenstaande formule krijgen musea circa 50% van deze gederfde inkomsten terug. Overigens gaat het wel om een 'ideaalbeeld' van de gederfde inkomsten. Wij noemen dat de maximaal gederfde inkomsten. Het is namelijk niet bekend of de betreffende bezoekers ook zonder museumjaarkaart gekomen zouden zijn.

Om een beeld te krijgen van de gevolgen van de nieuwe verdeelsleutel, zijn de uitkeringen over 1988 op zowel de oude als de nieuwe manier berekend. Daaruit bleek dat voor een aantal musea de nieuwe verdeelsleutel een achteruitgang in uitkering betekende. In sommige gevallen ging het om vrij forse bedragen. Medewerkers van de

stichting hebben deze musea allemaal persoonlijk bezocht (zie verder onder externe contacten).

Uiteindelijk heeft een achttal musea besloten zich per 1 januari 1990 terug te trekken uit het project van de stichting: Ecomare in De Koog, het Zee- en Scheepvaartmuseum in Den Hoorn en het Maritiem Museum in Oudeschild, het Nationaal Veenpark in Barger-Compascuum, het Verkeerspark in Assen, Museum d'Olde Radio in Diever en 't Fiskerhûske in Moddergat. Rijksmuseum Het Openluchtmuseum in Arnhem wilde aanvankelijk aan museumjaarkaarhouders f 2,— entree vragen. Toen bleek dat dat niet kon, hebben ze hun beslissing over al dan niet mee blijven doen in beraad gehouden. Eind 1989 was het definitieve besluit nog niet bekend.

Het Kijk- en Luistermuseum in Bennekom en Tegelmuseum It Noflik Sté in Otterlo hadden al eerder te kennen gegeven niet meer mee te zullen doen, overigens om andere redenen.

Leeftijdsgrens jeugdkaart

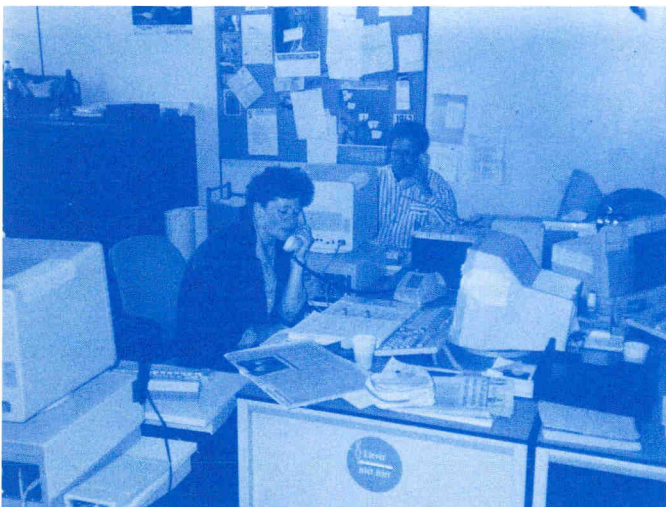
De maximumleeftijdsgrens van de jeugdmuseumjaarkaart was altijd 25 jaar, gelijk aan die van het Cultureel Jongeren Paspoort (CJP), omdat deze ook als museumjaarkaart gold. Toen per 1 september 1988 het CJP werd losgekoppeld van de museumjaarkaart, was het niet meer noodzakelijk om de leeftijdsgrens op 25 jaar te houden. In de enquête werd voorgesteld om de leeftijdsgrens te verlagen, zodat er meer volwassenenkaarten verkocht zouden kunnen worden. Bijna 52% van de musea bleek het hiermee eens te zijn. De voorkeur ging uit naar een verlaging van de maximumleeftijd tot 18 jaar.

Registratie museumjaarkaart

Bijna alle musea registreren op diverse manieren hun bezoekersaantallen. Hoewel een aantal musea beschikt over een kassa met een kasregister dat gecontroleerd kan worden, zijn er ook heel wat musea die zich geen kassa kunnen veroorloven. Bij hen geschiedt registratie van de bezoekers nog handmatig. Omdat betaling van de jaarlijkse uitkering gebaseerd is op het aantal geregistreerde museumjaarkaarhouders, is controle belangrijk.

In de enquête werd hiertoe een voorstel gedaan via een systeem van centrale registratie met behulp van een kassa met een kaartlezer.

De kaart wordt in dit systeem voorzien van een magneetstrip met daarop een uniek nummer plus de datum van aankoop. Op deze manier kunnen museumjaarkaarhouders eenvoudig worden geregistreerd en tegelijkertijd kan de geldigheidsduur van de kaart op elk moment van kracht gaan. Het voordeel hiervan is dat men de kaart het hele jaar door kan kopen omdat men niet meer afhankelijk is van het kalenderjaar. Bovendien kan de stichting het bezoekersgedrag van de museumjaarkaarhouders in de Nederlandse musea onderzoeken, waardoor het mogelijk wordt het beleid waar nodig aan te passen.

Boven: Eén van de nieuw toegetreden musea: het Klompenmuseum te Noordbergum, Friesland.
Onder: De telefonische informatiedienst tijdens het Nationaal Museumweekend.

Van de musea die de enquête hebben beantwoord, kan 52% instemmen met de plannen voor centrale registratie van de kaart, op voorwaarde echter dat het hen niets zal kosten. 23% van de musea heeft hierover geen mening en 15% is geen voorstander van centrale registratie, om verschillende redenen: men beschikt al over een kassasysteem of men ontvangt per jaar zo weinig bezoekers met een museumjaarkaart dat men geen centrale registratie nodig acht.

Beoordeling publicitaire activiteiten

Een belangrijke taakstelling van de stichting is de promotie voor alle Nederlandse musea. Afgezien van spontane reacties die ons zo nu en dan bereikten wisten we niet, hoe de publicitaire activiteiten door de musea werden gewaardeerd. Ruim 85% vindt dat de promotie voor de gezamenlijke musea een taak is voor de stichting. Grootscheepse promotionele uitingen als het Nationaal Museumweekend, Postbus 51-spots en advertenties in de gedrukte media worden over het algemeen positief beoordeeld, hoewel sommige musea hun twijfel hebben over de 'opbrengst' van de laatste twee in relatie tot de kosten. De medewerking aan diverse radioprogramma's waarin musea centraal staan worden zeer op prijs gesteld. Over enkele ad hoc activiteiten als de gratis jeugdmuseumkaart tijdens de kinderboekenweek eind 1988 en het televisieprogramma Vitrine zijn de meeste musea minder te spreken. Het zou door een aantal musea op prijs gesteld worden als er wat meer overleg zou zijn tussen de stichting en de musea inzake publiciteit. Deze suggestie zal zeker ter harte worden genomen.

Landelijke informatiebijeenkomsten

De enquêteresultaten werden aan de musea gepresenteerd tijdens drie informatiebijeenkomsten in verschillende delen van het land. We genoten hiervoor de gastvrijheid van het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch, het Centraal Museum in Utrecht en het Drents Museum in Assen.

Op deze bijeenkomsten, waarbij ook bestuursleden en museumconsulenten aanwezig waren, konden museummedewerkers vragen stellen en kritiek leveren. Er werd gediscussieerd over diverse aspecten van het beleid van de stichting. De aanwezigen stelden het zeer op prijs dat de bijeenkomsten waren georganiseerd.

Beleidswijzigingen

Uitkering

De verdeelsleutel die ten grondslag ligt aan de eindejaarsuitkering wordt veranderd zoals hierboven omschreven en zal bij de berekening van de eindejaarsaandelen over 1989 reeds gebruikt worden. Deze verandering heeft een verschuiving in de eindejaarsaandelen als gevolg. Sommige musea krijgen een hoger aandeel dan voorheen, anderen zullen een lagere uitkering ontvangen. Musea waarvoor dit geldt, hebben hiermee in hun begroting voor 1990 geen rekening kunnen houden. Om dit verlies op te vangen zullen zij een eenmalige compensatie ontvangen tot het bedrag dat ze op basis van de oude verdeelsleutel zouden hebben gekregen.

Leeftijd jeugdkaart

Per 1 januari 1990 zal de leeftijd voor de jeugdkaart verlaagd worden. Het jeugd tarief geldt dan voor personen tot en met 18 jaar. Dit was altijd tot en met 25 jaar.

Centrale registratie van museumjaarkaarthouders

De Stichting Museumjaarkaart zal de diverse mogelijkheden van centrale registratie door middel van een kaartlezer, gekoppeld aan een computer, verder uitdiepen alsmede de mogelijkheden tot externe financiering van dit plan.

Jaarlijkse informatiebijeenkomst

Vanaf 1990 zal de Stichting Museumjaarkaart elk jaar (waarschijnlijk in augustus) een informatiebijeenkomst organiseren voor de aangesloten musea. Het is de bedoeling dat op deze bijeenkomst het jaarverslag wordt toegelicht en het achterliggende jaar wordt geëvalueerd. Tevens zal de stichting dan de publicitaire plannen voor het volgend jaar

Opnamen van het televisieprogramma 'Van de wieg tot het graf' met Ciska Dresselhuys en Stefan van Raaij in het kader van Nederland Museumland 1989.

presenteren. Uiteraard zal er ook ruimte zijn voor vragen en kritiek. Uit de reacties is gebleken dat de beoogde beleidswijzigingen alom tot tevredenheid hebben geleid en de onvrede die bij veel musea leefde voor het grootste deel hebben weggenomen.

Externe contacten

In het kader van de promotie van de gezamenlijke musea en voor de museumjaarkaart hebben de medewerkers van de stichting ook in 1989 contact gehad met vele uiteenlopende organisaties zowel binnen als buiten de museumwereld.

Binnen de museumwereld

Met de Nederlandse Museumvereniging (NMV) vond veelvuldig contact plaats via de twee NMV-afgevaardigden in het bestuur, met de bureausecretaris en met het DB. In het kader van de beleidswijzigingen is er zeer frequent overleg gevoerd met diverse leden van het Landelijk Contact van Museumconsulenten (LCM). Voorts werden de verantwoordelijke ambtenaren van het Directoraat-Generaal Culturele Zaken van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur op de hoogte gebracht van de beleidsveranderingen.

In 1989 werd een groot aantal musea bezocht die als gevolg van de veranderde verdeelsleutel een verlaging van de eindejaarsuitkering tegemoet konden zien. In deze gesprekken werd de nieuwe verdeelwijze mede aan de hand van cijfers toegelicht. De betrokken museumdirecteuren werd gevraagd zich te beraden over continuering van deelname aan het project van de museumjaarkaart. De meesten konden begrip opbrengen voor de situatie. Eigenlijk hadden zij jaren teveel aan uitkering ontvangen als gevolg van de oude verdeelsleutel. Voor de eerder genoemde musea die het besluit hebben genomen om zich terug te trekken, speelden financiële overwegingen hierbij een belangrijke rol.

De intensivering van de contacten met mensen uit de museumwereld bleek zeer nuttig en zal in 1990 zeker voortgezet worden.

Frans Verbaas overhandigt Rinus Ferdinandusse in het Filmmuseum te Amsterdam de nieuwe museumjaar-kaart.

Overige externe contacten

De directeur en medewerkers van de stichting onderhouden tevens contacten met velerlei organisaties. Deze contacten staan meestal direct, soms indirect in verband met de promotie voor de museumjaarkaart en de gezamenlijke musea. Een aantal van deze organisaties zijn reclamebureau Result, de Rijksvoorlichtingsdienst, de NV SDU uitgeverij, uitgeverij Inmerc BV, de VARA, de Algemene Nederlandse Vereniging van VVV's, het Nederlands Bureau voor Toerisme, de Stichting Amsterdams Uit Bureau en uiteraard de sponsor, de Robeco Groep.

Publicitaire activiteiten

Introductie museumjaarkaart 1989

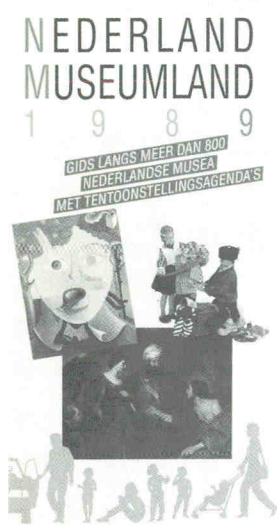
Op 25 november 1988 werd in het sfeervolle Amsterdamse Filmmuseum de negende jaargang van de museumjaarkaart geïntroduceerd. De heer Verbaas, directeur van de stichting, reikte het eerste exemplaar uit aan de heer R. Ferdinandusse, hoofdredacteur van Vrij Nederland, die vervolgens zijn originele visie op het culturele leven in Nederland uiteenzette. Ter gelegenheid van de introductie van de negende jaargang van de kaart sprak tevens de heer R. Zijp, interim-voorzitter van de Nederlandse Museumvereniging, onder andere over de kritiek van diverse musea op de verdeling van de inkomsten en zijn vertrouwen in de stichting om de problemen op een goede wijze op te lossen. De heer K. van Twist, hoofd Cultuur van de VARA-televisie, ontvouwde tenslotte de ideeën voor een nieuwe televisieserie over musea, die de VARA in samenwerking met de Stichting Museumjaarkaart in 1989 op het scherm zou brengen.

Advertentiecampagnes

Net als in het jaar daarvoor zijn in 1989 twee landelijke advertentiecampagnes gehouden. Traditiegetrouw stond de eerste: 'Maak van dit weekend een museumweekend' in het teken van het Nationaal Museumweekend in april. Voor de tweede campagne werd weer gebruik gemaakt van de zeer succesvolle 'bekende Nederlander-formule'. De campagne liep van mei tot en met december. Zeven bekende Nederlanders deden via de advertentie een uitspraak over musea en/of de museumjaarkaart: Boudewijn Büch, Jan Cremer, Adriaan van Dis, Toon Hermans, Johnny Kraaykamp sr, Marte Röling en Conny Vandenbos. Voorts heeft de stichting geadverteerd in enkele provinciale museumkranten en in het kader van diverse acties, bijvoorbeeld de gids 'Leiden Cultuur Compact'.

Nationaal Museumweekend

Op 15 en 16 april vond het negende Nationaal Museumweekend plaats. Voor de eerste keer en op eigen verzoek konden musea kiezen of ze gratis, met korting of voor de gehele prijs toegang verleenden. Als dat laatste het geval was, moest er wel iets tegenover staan in de vorm van een extra activiteit voor kinderen en/of volwassenen. Zo'n 380 musea deden mee aan het weekend. Ongeveer de helft van hen verleende

gratis toegang. Vooral op zondag vonden velen de weg naar de Nederlandse musea. Volgens de schattingen hebben in totaal zo'n 800 000 mensen een museum bezocht. Ondanks het jaarlijks zorgvuldig afwegen van allerlei data komt het museumweekend echter nooit voor iedereen even goed uit. In Rotterdam bijvoorbeeld werd tijdens het weekend ook de marathon georganiseerd, waardoor het bezoek aan de musea in deze stad ver beneden verwachting bleef.

De stichting zorgde voor de nodige publiciteit via de landelijke advertentiecampaignede, de Postbus 51-spot, diverse radio- en televisieuitzendingen en de pakketten met informatie over activiteiten in de musea, die naar de pers en naar VVV-kantoren werden gestuurd. Ook werd een succesvol initiatief uit 1987 weer in ere hersteld: de nationale informatielijn. Tijdens het weekend konden mensen bellen met een speciaal telefoonnummer om informatie over de musea te krijgen. De medewerkers van de stichting, aangevuld met enkele vrijwilligers, beantwoordden de telefoon. Een en ander werd mogelijk dankzij de gastvrijheid van de SDU uitgeverij, waarvan we een telefoonnetwerk en een kantoorruimte tijdelijk mochten gebruiken.

Na het museumweekend is onder alle musea, ook de niet bij de stichting aangesloten musea, een kleine enquête gehouden waarin de musea gevraagd werd naar hun voorkeur: elk jaar opnieuw de meest geschikte datum voor het weekend bepalen of een vast tijdstip vaststellen. Een meerderheid van de musea bleek een voorkeur te hebben voor een van te voren vastgestelde datum, zodat daarmee rekening gehouden kan worden bij de planning van onder andere tentoonstellingen. In 1990 zal hieromtrent verder actie worden ondernomen.

Nederland Museumland 1989

In samenwerking met uitgeverij Inmerc BV in Wormer werd voor 1989 een vervolg gemaakt van de gids Nederland Museumland, die in het kader van het gelijknamige projectjaar was verschenen met daarin vermeld de 550 participerende musea. Op initiatief van de Stichting Museumjaarkaart zijn in deze uitgave alle ruim 800 Nederlandse musea opgenomen en werden enkele storende fouten hersteld. De gids, voor f 9,95 te koop in de boekhandel, werd goed verkocht en heeft maandenlang in de top 10 van non-fictieboeken gestaan.

Vitrine

Voor het tweede achtereenvolgende jaar kregen museumjaarkaarthouders een abonnementskorting op het museummagazine Vitrine, dat door de SDU uitgeverij wordt uitgegeven. Via een aan de museumjaarkaart gehecht formulier konden kaarthouders hiervoor hun belangstelling tonen. Ongeveer 5 500 museumjaarkaarthouders hebben op deze manier een abonnement op Vitrine genomen.

Museumladder

In het verslagjaar heeft de Stichting Museumjaarkaart de museumladder overgenomen van de Stichting Openbaar Kunstbezit. Deze museumladder verschijnt eens in de twee weken in de Volkskrant, Trouw, Het Parool en NRC-Handelsblad. Musea kunnen er informatie in plaatsen die meestal tijdelijke tentoonstellingen betreft. De coördinatie is in handen van bureau Bode, Bosman en Kompagnons in Amsterdam.

ICOM-congres

De stichting is op verschillende velden actief betrokken geweest bij het veertiende internationale museumcongres dat in 1989 in Den Haag plaats vond. Bij de voorbereidingen was de heer Verbaas mede verantwoordelijk voor de 'fundraising' en heeft hij onder andere de Robeco Groep, drukkerij Lecturis en Minolta-importeur KN als sponsors aangetrokken. Als bestuurslid van de sectie public relations van de NMV was de heer Verbaas ook zeer nauw betrokken bij de organisatie van de diverse activiteiten voor het internationale public relations comité (MPR). Het bureau van de stichting heeft hierbij veel ondersteunend werk verricht. Mevrouw Keijzer heeft als lid van ICOM regelmatig het congres bezocht. Mevrouw Van der Linden heeft samen met een studente van de Reinwardt Academie de MPR bijgestaan als liaison.

De stichting heeft de viermaal verschijnende congreskrant ICOM Express gesteund door middel van een daarin geplaatste advertentie in de vorm van een museumladder. Deze museumladder was in het Engels en Frans opgesteld en gaf viermaal een overzicht van tentoonstellingen in musea in het hele land.

● Museums: ●	
PIJPENKABINET LEIDEN up to: Oude Weil 159a, tel. 071-121340 31.11.89 info: F. van der Pijp open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden 10.00-22.00 bij apponementen en/of vooraf	HET CATHARINECONVENT UTRECHT up to: Nieuw Gracht 63, tel. 030-313635 25.02.89-02.03.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden
MARITIEM MUSEUM PRINS HENDRIK ROTTERDAM up to: Lievevrouwen 1, tel. 020-4112580 29.10.89 info: J. van der Vliet open: 11.00-17.00, vooraf aanmelden	STADSMUSEUM WOERDEN up to: Nieuw Gracht 63, tel. 030-313635 25.02.89-02.03.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden
NATUURMUSEUM ROTTERDAM up to: Westzeedijk 345, tel. 020-4864222 6.9.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden	FRIES SCHEEPVAARTMUSEUM SNEEK up to: Kerkstraat 14, tel. 05150-14057 23.9.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden
ZEEBIOLOGISCH MUSEUM SCHEVENINGEN up to: de Lievevrou 25, tel. 020-502528 31.12.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden	'T BEHOUDEN HUYS WEST-TERSCHELLING up to: de Lievevrou 25, tel. 020-502528 31.12.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden
POLDERMUSEUM HEERHUGOWAARD up to: Huisman 17, tel. 020-207-1545/1040 19.11.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden	MUSEUM DER KONINKLIJKE MARECHAUSSEE BUREN up to: Westzeedijk 345, tel. 020-4864222 6.9.89 info: J. van der Vliet open: 10.00-17.00, vooraf aanmelden

Een van de advertenties zoals deze geplaatst zijn in de ICOM-Express.

Welcome to ICOM '89
 Bienvenue à l'ICOM '89

Ten slotte was de stichting ook vertegenwoordigd op de museumbeurs die gelijktijdig met het congres georganiseerd was. Samen met onder andere het Prins Bernhard Fonds, de Nederlandse Museumvereniging, het Landelijk Contact van Museumconsulenten en de Federatie van Verenigingen van Vrienden van Musea werd, onder de naam 'Dutch Cultural Services', een stand gedeeld die opgezet was door studenten van de Reinwardt Academie.

Radio en TV

In samenwerking met de VARA ging in januari 1989 de televisieserie 'Van de wieg tot het graf' van start met 20 afleveringen. Elke aflevering stond in het teken van een bepaald thema, vanaf geboorte, jeugd, enzovoort tot aan de dood, toegelicht door een bekende Nederlander die op een of andere manier met dit thema te maken had. Vervolgens werden verschillende musea bezocht waar objecten of schilderijen met betrekking tot het thema te zien waren.

De serie werd in het voorjaar en in het najaar uitgezonden op zondagmiddag. In de tussenliggende zomerperiode herhaalde de VARA wekelijks de programma's 'Nederland Museumland' die in 1988 in het kader van het gelijknamige project al eens op het scherm waren verschenen en die per provincie diverse musea in de schijnwerpers zetten. De kwaliteit van de programma's van 'Van de wieg tot het graf' was over het algemeen prima. De kijkcijfers waren gezien het tijdstip van uitzending niet ongunstig. Alle reden tot tevredenheid dus.

De beide Postbus 51-spots werden afwisselend een dertigtal keer getoond in de maanden januari, april (Nationaal Museumweekend) en december 1989.

De inmiddels al enige jaren oude samenwerking met VARA-radio werd ook in 1989 voortgezet in de programma's 'Voor wie niet kijken wil' op donderdagavond en 'De Opening' op zaterdagochtend. In de week voor het Nationaal Museumweekend hebben verschillende medewerkers van de stichting via diverse nationale en regionale radioprogramma's de activiteiten toegelicht.

De medewerkers van de Stichting Museumjaarkaart: van links naar rechts: Carla Keijzer, Frans Verbaas, Nicole van der Linden en Lukas van Gent.

FINANCIEEL VERSLAG

Het exploitatieresultaat van de Stichting Museumjaarkaart is ten opzichte van 1988 nagenoeg gelijk gebleven. Dit resultaat bedroeg f 4 308 000.

De opbrengsten van de museumjaarkartzegels zijn in 1989 ten opzichte van 1988 belangrijk afgenomen. De opbrengst in 1988 bedroeg f 5 516 000, die van 1989 f 5 065 000.

De afname is voornamelijk veroorzaakt door een daling van het aantal verkochte zegels. De lagere opbrengst kan worden berekend op f 1 163 000. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de tariefverhoging. In totaal was deze compensatie f 845 000 groot. Voorts liep de overeenkomst met het Cultureel Jongeren Paspoort per 1987 af. De opbrengst was daardoor f 380 000 lager.

Aan kortingen en dubieuze debiteuren werd f 246 000 uitgetrokken.

De overige opbrengsten namen in 1989 ten opzichte van 1988 met 8% toe tot f 785 000. Hierin is begrepen aan sponsorbijdragen en vrijval van voorzieningen ten behoeve van communicatiekosten f 479 000. Van de communicatiekosten ad f 919 000 werd 47% door additionele bijdragen gedekt. Voorts werden onder de overige opbrengsten de interestbaten ad f 214 000 en het aandeel van het Nederlands Bureau voor Toerisme in een actie in het kader van de Kinderboekenweek ad f 92 000 verantwoord.

De uitgiftekosten voor de museumjaarkaart namen ten opzichte van 1988 met 13% af tot f 109 000. De apparaatskosten stegen met 4% tot f 503 000.

Het voordelig exploitatie-overschot ad f 4 308 000 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve exploitatie-overschotten. Op deze bestemmingsreserve werd in mindering gebracht de reeds verstrekte administratiekostenvergoedingen ad f 752 000. Ultimo 1989 is de bestemmingsreserve exploitatie-overschotten f 4 441 000 groot. Het bestuur heeft besloten aan deelnemende musea f 3 550 000 uit te keren, rekening houdend met de reeds verstrekte administratievergoedingen. Tevens zal het resterende saldo van de bestemmingsreserve, indien nodig, worden aangewend voor een eenmalige compensatie aan deelnemende musea die ten gevolge van de wijziging in verdeelsleutel in belangrijke mate inkomsten derven.

Balans per 31 december

	1989	1988
<u>Vaste activa</u>		
<u>Materiële vaste activa</u>		
	in guldens	
verbouwing en inrichting	20 441	23 129
kantoormeubilair	31 520	37 346
computer	15 550	25 900
overige kantoormachines	12 125	0
auto	20 646	30 752
	<hr/>	<hr/>
	100 282	117 127
<u>Vlottende activa</u>		
<u>Vorderingen op korte termijn</u>		
debiteuren	756 325	1 614 831
overige vorderingen en overlopende activa	225 211	156 604
	<hr/>	<hr/>
	981 536	1 771 435
<u>Liquide middelen</u>	4 124 998	2 845 399

totaal

---

5 206 816

---

4 733 961

	1989	1988
<u>Eigen vermogen</u>		
	in guldens	
algemene reserve	225 000	225 000
bestemmingsreserve		
exploitatie-overschotten	4 440 620	4 233 178
sponsorbijdragen	0	125 000
 <u>Voorzieningen</u>		
vervanging materiële vaste activa	0	4 184
onderhoud pand	10 617	8 367
	<hr/>	<hr/>
	10 617	12 551
 <u>Schulden op korte termijn</u>		
crediteuren	327 260	77 249
overige schulden en overlopende passiva	203 319	60 983
	<hr/>	<hr/>
	530 579	138 232

totaal

---

5 206 816

---

4 733 961

Rekening van baten en lasten

	1989	begroting 1989	1988
<u>Bruto-opbrengst zegelverkoop</u>	in guldens		
Museumjaarkaart	5 311 565	5 185 500	5 629 625
Cultureel Jongeren Paspoort	0	0	380 000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	5 311 565	5 185 500	6 009 625
<u>Verleende kortingen</u>	126 351	78 000	253 721
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
netto-opbrengst zegels	5 185 214	5 107 500	5 755 904
toevoeging aan voorziening dubieuze debiteuren	120 000	0	240 000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	5 065 214	5 107 500	5 515 904
<u>Overige opbrengsten</u>	784 668	525 000	726 657
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
totale baten	5 849 882	5 632 500	6 242 561
<u>Direkte verkoopkosten</u>			
uitgifte museumjaarkaart	109 096	107 000	125 951
communicatiekosten	918 718	664 000	1 292 090
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1 027 814	771 000	1 418 041
<u>Apparaatskosten</u>	502 730	412 221	483 125
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	4 319 338	4 449 279	4 341 395
lasten voorgaande jaren	11 354	pm	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
exploitatie-overschot	4 307 984	4 449 279	4 341 395

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen

Activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de jaren waarop zij betrekking hebben.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Een specificatie van de boekwaarde ad f 100 282 is opgenomen in bijlage 1. De waardering van de materiële vaste activa geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, onder aftrek van afschrijvingen rekeninghoudend met de gebruiksduur.

Vlottende activa

Vorderingen op korte termijn

debiteuren

Per 31 december 1989 waren de volgende bedragen te ontvangen:	in guldens
musea 1989	227 018
voorgaande jaren	32 622
VVV-kantoren 1989	122 757
voorgaande jaren	19 442
overige debiteuren zegelverkoop 1989	402 961
voorgaande jaren	67 756
overige debiteuren	3 769
	<hr/>
	876 325
voorziening voor dubieuze debiteuren	120 000
	<hr/>
totaal	756 325

De debiteuren ontstaan in 1988 en eerder zijn als dubieus aangemerkt.

overige vorderingen en overlopende activa

De post overige vorderingen en overlopende activa is als volgt

te specificeren:	in guldens
vooruitbetaalde kosten	87 057
overlopende rente	131 004
waarborgsommen	7 150
	<hr/>
	225 211

Liquide middelen

kas	4
Postbank	426 946
Roparco-rekeningen	2 209 312
Algemene Bank Nederland NV	121 901
Algemene Bank Nederland NV, depositorekening	1 366 835
	<hr/>

4 124 998

Eigen vermogen

algemene reserve

De algemene reserve ad f 225 000 is gevormd ten einde bij eventuele calamiteiten de verplichtingen voortvloeiende uit de arbeidsovereenkomsten te kunnen voldoen.

Bestemmingsreserve

exploitatie-overschotten

in guldens

stand per 31 december 1987		787 258
exploitatie-overschot 1988	3 445 920	
af: uitkering 1989 over 1988	3 348 657	
		<hr/>
		97 263
stand per 1 januari 1989		884 521
exploitatie-overschot 1989	4 307 984	
af: voorschot op uitkering 1990 over 1989	751 885	
		<hr/>
		3 556 099
stand per 31 december 1989		4 440 620

Op grond van een daartoe genomen bestuursbesluit zal uit de bestemmingsreserve aan de deelnemende musea een uitkering worden gedaan van circa f 3 550 000, onder aftrek van de reeds verstrekte voorschotten ad f 751 885. Het resterende gedeelte van de bestemmingsreserve exploitatie-overschotten zal, indien nodig, worden aangewend ten behoeve van de musea die ten gevolge van de wijziging in de verdeelsleutel in belangrijke mate achteruit gaan in uitkering. Deze compensatie is eenmalig.

Voorzieningen

vervanging materiële vaste activa

in guldens

stand per 1 januari 1989		4 184
vrijval voorziening in 1989		4 184
		<hr/>
stand per 31 december 1989		0

onderhoud pand

ten laste van de rekening van baten en lasten is het volgende bedrag gereserveerd:

stand per 1 januari 1989		8 367
toevoeging 1989 (inclusief indexering van 3%)		2 250
		<hr/>
stand per 31 december 1989		10 617

Schulden op korte termijn

in guldens

crediteuren

327 260

overige schulden en overlopende passiva

vooruit ontvangen zegelopbrengst 1990		51 415
uitkering aan musea van financiële ondersteuning voor gemaakte kosten voor museum ladder		61 687
teveel betaalde zegelopbrengst 1989		43 088
omzetbelasting		38 195
loonbelasting etc.		2 554
bedrijfsvereniging		781
pensioenpremie		5 599
		<hr/>

203 319

Toelichting op de rekening van baten en lasten

Bruto-opbrengst zegelverkoop

	aantallen 1989			aantallen 1988			1989	1988
zegelwaarden in guldens	15,00	20,00	30,00	12,50	17,50	25,00	opbrengsten	
musea	30 773	36 515	83 089	34 945	37 761	92 125	3 684 565	3 400 755
VVV-kantoren	9 592	8 741	20 942	14 390	11 209	36 549	946 960	1 289 758
overige instellingen								
Amsterdams Uit Buro	1 610	853	7 856	844	910	8 220	276 890	231 975
Openbaar Kunstbezit			0			9 192	0	229 800
Vereniging Rembrandt		0			3 695		0	64 663
Nederlands Bureau voor Toerisme	722	28	4 398	1 381	13	4 682	143 330	134 540
diverse instellingen	653	1 119	4 994	727	1 068	6 136	181 995	181 177
gratis verstrekkingen	519	922	1 720	421	884	3 049	77 825	96 957
subtotaal	43 869	48 178	122 999	52 708	55 540	159 953		
totaal			215 046			268 201	5 311 565	5 629 625

Verleende kortingen

	in guldens	
VVV-kantoren	39275 à f 1,185	46 541
Amsterdams Uit Buro	10320 à f 1,20	12 384
	6187 à f 5,00	30 935
Nederlands Bureau voor Toerisme	750 à f 1,00	750
	4398 à f 5,00	21 990
diverse projecten		13 751
		<hr/>
		126 351

Directe verkoopkosten

Kosten uitgifte Museumjaarkaart

	in guldens	
	1989	1988
drukkosten, verbonden aan het maken van museumjaarkaart en zegels	68 514	77 814
verpakkingsmateriaal	15 981	23 564
verzend- en verpakkingskosten	20 240	11 765
ontwerpkosten	4 027	12 652
overige	154	156
	<hr/>	<hr/>
	109 096	125 951

Communicatiekosten

	in guldens	
	1989	1988
marktonderzoek	21 922	3 600
advertentiecampagne	380 873	608 957
drukkosten folders, affiches, persmappen	43 809	40 378
gratis verstrekking museumjaarkaartzegels	77 825	96 958
publiciteits- en representatiekosten	33 259	46 401
TV-uitzendingen	350 000	484 105
VARA prijzen 'Drie is prijs'	10 700	11 850
overige	330	- 159
	<hr/>	<hr/>
	918 718	1 292 090

Onder advertentiecampagne zijn naast advertentiekosten ondermeer de kosten voor de projecten Vitrine en museumgids opgenomen. De sponsorbijdragen ten behoeve van dekking van advertentiekosten bedragen f 242 718.

Ten behoeve van andere communicatiekosten werden ook sponsorbijdragen ontvangen. De kosten voor marktonderzoek werden voor f 18 500 gesponsord. Voor de TV-uitzendingen werd een bedrag van f 168 776 ontvangen.

Apparaatskosten

Personeelskosten

	in guldens	
	1989	1988
salarissen (inclusief vakantietoeslag)	195 263	174 070
af: ontvangen ziekengelden	516	224
sociale lasten	39 167	47 749
bijdrage ziektekostenverzekering	1 893	1 863
overige personeelskosten	10 639	8 971
	<hr/>	<hr/>
	246 446	232 429

Accommodatiekosten

	in guldens	
	1989	1988
huisvestingskosten	42 749	41 152
afschrijvingen	20 406	15 086
dotatie vervangingsreserve	2 250	3 278
	<hr/>	<hr/>
	65 405	59 516

Bureaunkosten

	in guldens	
	1989	1988
telefoonkosten	6 135	3 486
porti	13 339	22 737
drukwerk	15 313	—
contributies, abonnementen	6 894	8 681
kantoorbenodigdheden	16 704	14 114
verzekeringen	469	514
	<hr/>	<hr/>
	58 854	49 532

Algemene apparaatskosten

	in guldens	
	1989	1988
accountants- en administratiekosten	44 480	37 794
administratieve bijstand	7 585	4 114
belasting- en bedrijfsadviezen	14 038	29 124
computerondersteuning	1 425	5 556
kosten jaarverslag	7 837	11 738
bestuurskosten	12 445	19 532
congreskosten	16 089	9 668
autokosten	20 084	17 614
overige algemene apparaatskosten	8 042	6 508
	<hr/>	<hr/>
	132 025	141 648

Overige opbrengsten

Sponsorbijdrage Robeco Groep: f 353 328

In het jaar 1989 heeft de Robeco Groep de stichting met f 175 000 (onder aftrek van f 8947 af te dragen BTW) financieel gesteund. Van deze bijdrage is f 125 000 bestemd voor promotionele activiteiten.

Daarnaast heeft de Robeco Groep een additionele bijdrage verstrekt ter dekking van:

- gemaakte produktiekosten ten behoeve van TV-uitzendingen rondom het thema Nederland Museumland ad f 200 000;
- verricht marktonderzoek omtrent sponsoring ad f 21 922;

Deze gelden zijn inclusief af te dragen BTW ad respectievelijk f 31 224 en f 3 422.

Interestbaten: f 213 645

de specificatie van de interestbaten is als volgt:

	in guldens	
	1989	1988
termijn depositorekeningen	88 659	57 307
Roparco-rekening	121 674	70 525
rekening-courant	3 312	2 435
	<hr/>	<hr/>
	213 645	130 267

Overige baten: f 92 152

Het bedrag aan overige baten ad f 94 904 bestaat voor f 94 500 uit het in 1989 ontvangen financieel aandeel van het Nederlands Bureau voor Toerisme in de regionale advertentiecampagne van de Kinderboekenweek 1988. Hierover moet f 2 752 aan BTW worden afgedragen.

Vrijval voorzieningen: f 125 543

De sponsorbijdragen welke in 1988 waren toegevoegd aan de reserve sponsorbijdragen zijn in 1989 aangewend voor communicatiekosten. De vrijval van deze voorziening bedraagt f 125 000.

Ten bate van de rekening van baten en lasten is tevens de vrijval van de voorziening materiële vaste activa opgenomen ad f 4 184.

Accountantsverklaring

Wij hebben de jaarrekening 1989 van de Stichting Museumjaarkaart te Leiden gecontroleerd.

Op grond van dit onderzoek zijn wij van oordeel dat deze jaarrekening, zoals opgenomen op de pagina's 18 tot en met 20 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 1989 en van het resultaat over 1989.

's-Gravenhage, 28 juni 1990

KPMG Klynveld Kraayenhof & Co

ref: R.L. van Marion

Staat van materiële vaste activa per 31 december 1989

omschrijving	aanschaf- waarde per 31-12-1988	mutaties	aanschaf- waarde per 31-12-1989
verbouwing en inrichting kantoor	33 882	0	33 882
kantoormeubilair	58 265	0	58 265
computer	31 055	0	31 055
overige kantoormachines	8 395	13 667	22 062
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
subtotaal	131 597	13 667	145 264
auto	38 844	- 728	38 116
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	170 441	12 939	183 380

toelichting:

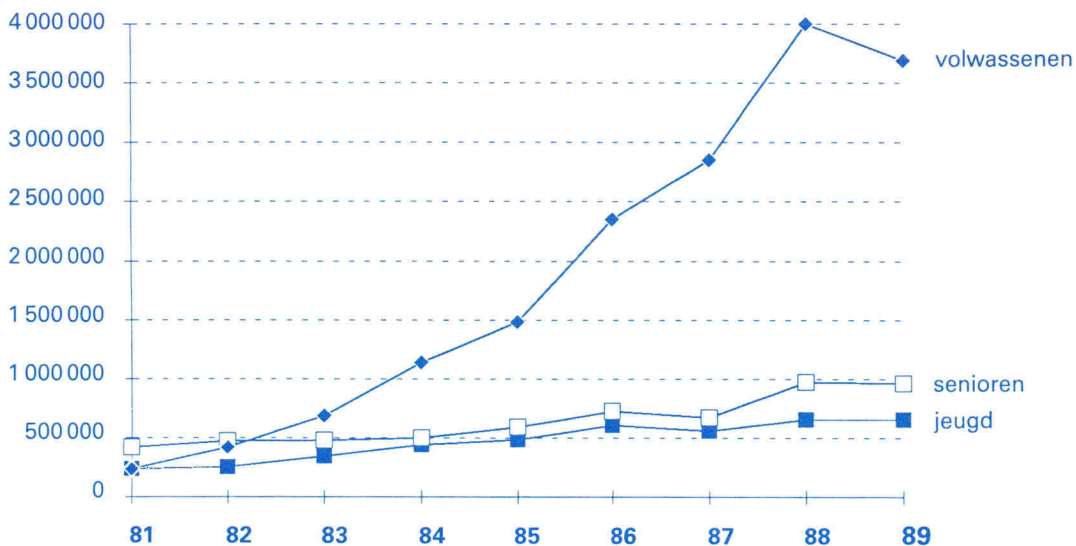
Op de in 1988 voor f 7 000 aangeschafte schilderijen wordt niet afgeschreven.

afschrij- vings- periode	afschrij- vingen t/m 1988	afgestoten activa		totaal	boekwaarde	
		in 1989	over 1989		31-12-1988	31-12-1989
10 jaar	10 753	0	2 688	13 441	23 129	20 441
10 jaar	20 919	0	5 826	26 745	37 346	31 520
3 jaar	5 155	0	10 350	15 505	25 900	15 550
5 jaar	8 395	0	1 542	9 937	0	12 125
	45 222	0	20 406	65 628	86 375	79 636
4 jaar	8 092	0	9 378	17 470	30 752	20 646
	53 314	0	29 784	83 098	117 127	100 282

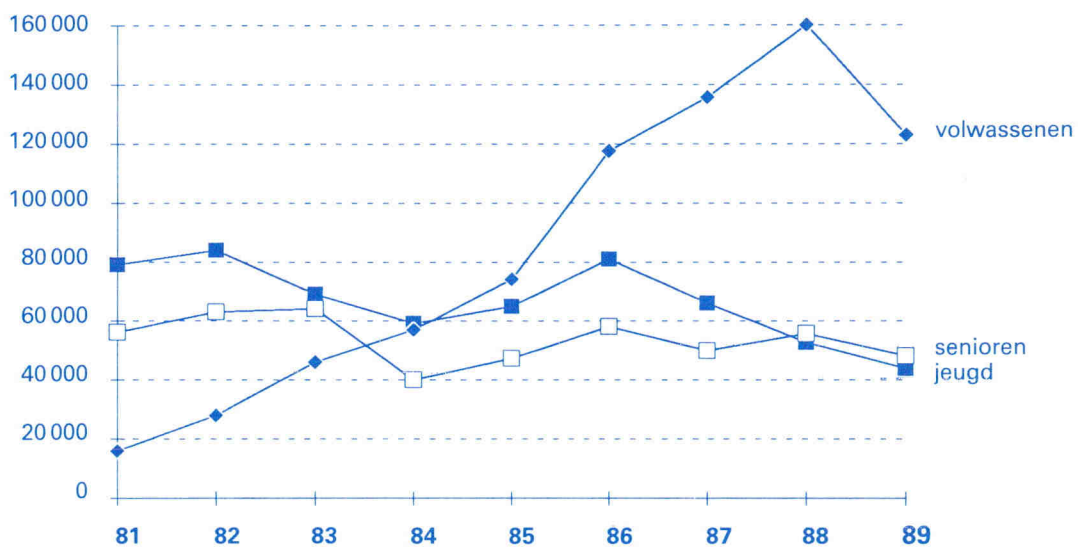
Overzicht van baten en lasten per verkochte museumjaarkaartzegel

	1989	1988
aantal verkochte museumjaarkaartzegels	215 045	268 201
	in guldens	
batig saldo volgens de rekening van baten en lasten	4 307 984	4 341 395
lasten voorgaande jaren	11 354	—
gecorrigeerd batig saldo	4 319 338	4 341 395
bruto-opbrengst	24,70	20,99
bijdrage Cultureel Jongeren Paspoort	—	1,42
	24,70	22,41
af: verleende korting	0,59	0,95
dubieuze debiteuren	0,56	0,90
	23,55	20,56
af: kosten uitgifte museumjaarkaart	0,51	0,47
communicatiekosten	4,28	4,82
personeelslasten	1,15	0,87
overige apparaatskosten	1,19	0,93
	16,42	13,47
overige bijdragen	3,65	2,71
exploitatie-overschot per zegel	20,07	16,18

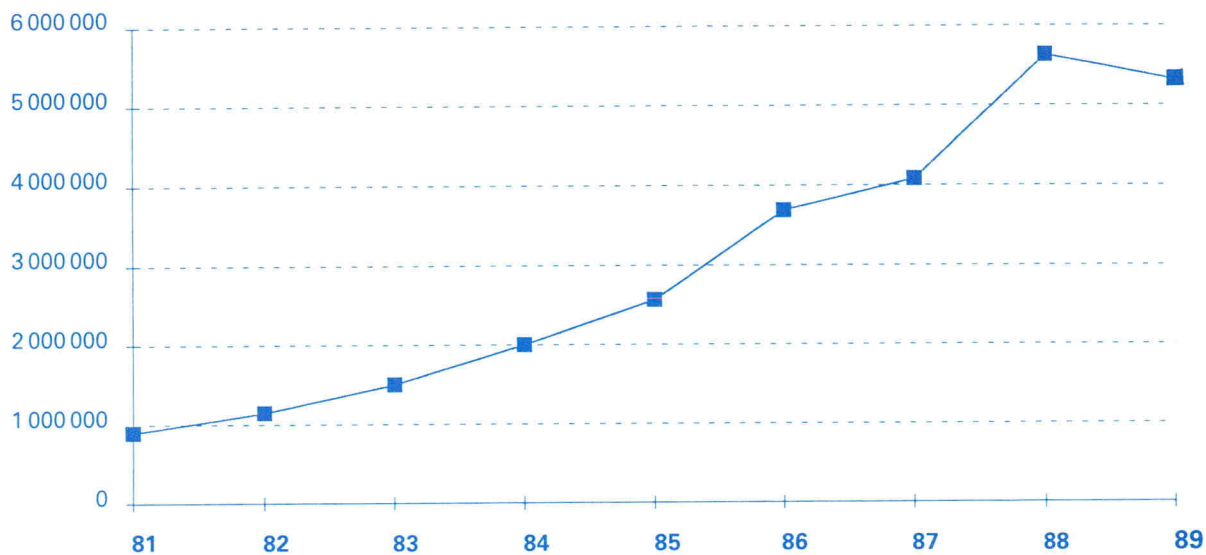
Omzet in guldens per zegelsoort

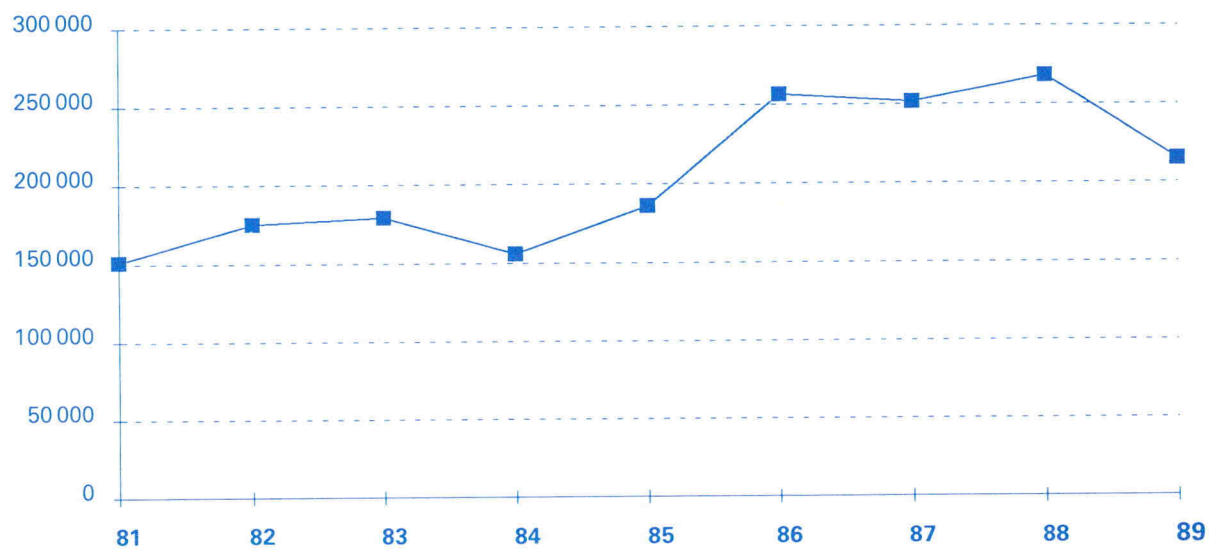
Omzet in aantallen per zegelsoort

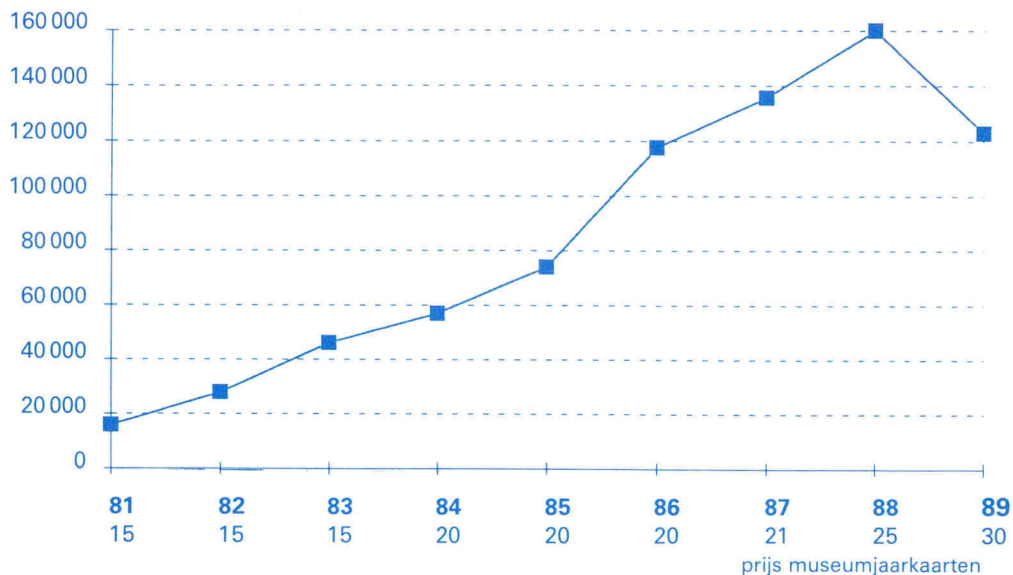
Omzet in guldens

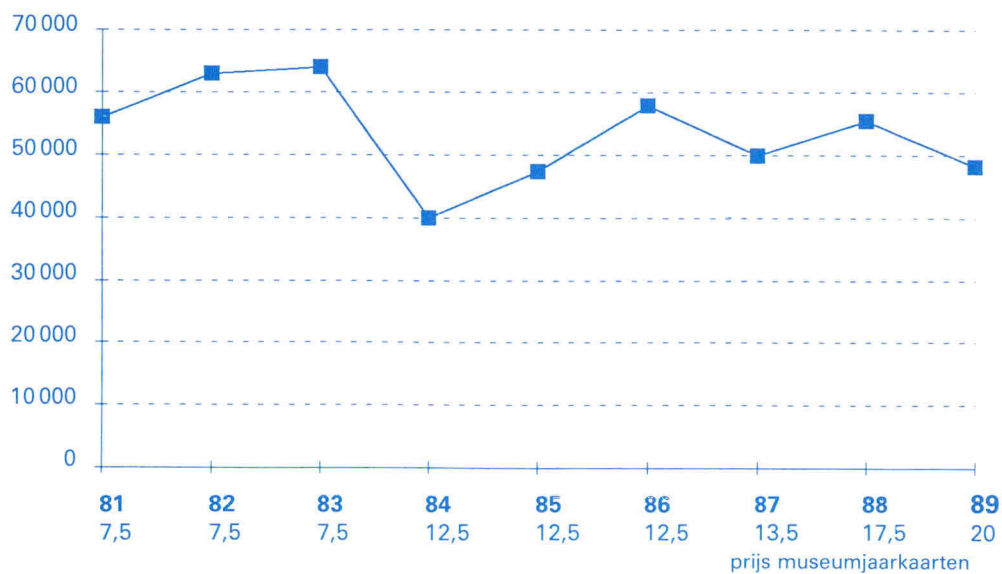
Omzet in aantallen

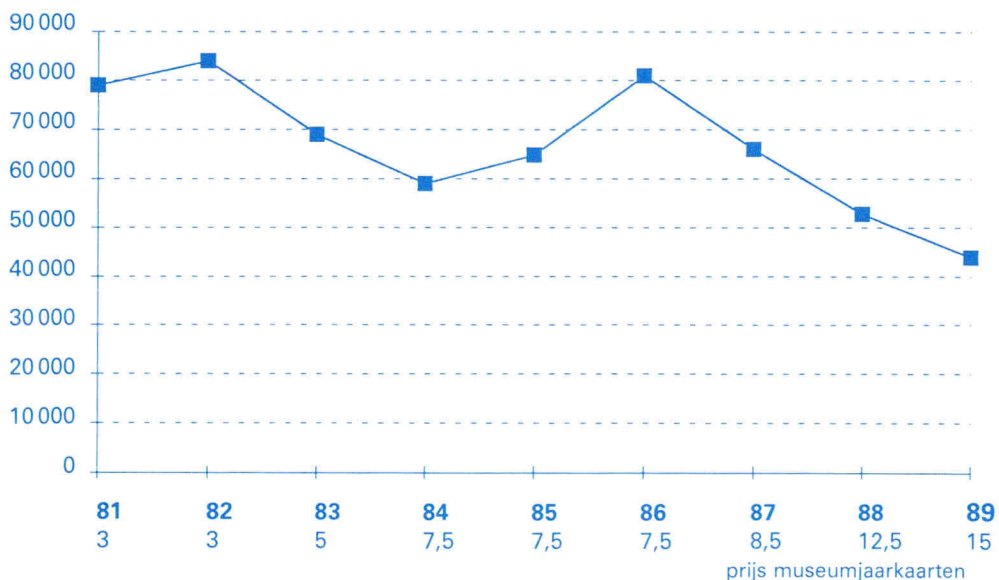
Aantal verkochte volwassenen museumjaarkaarten

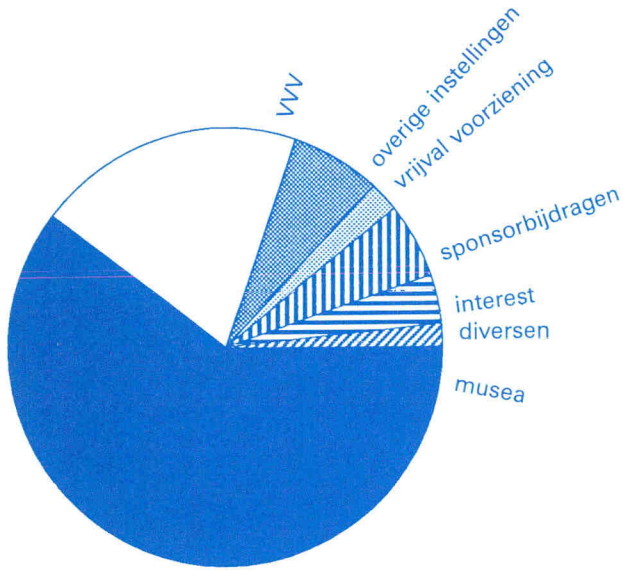
Aantal verkochte senioren museumjaarkaarten

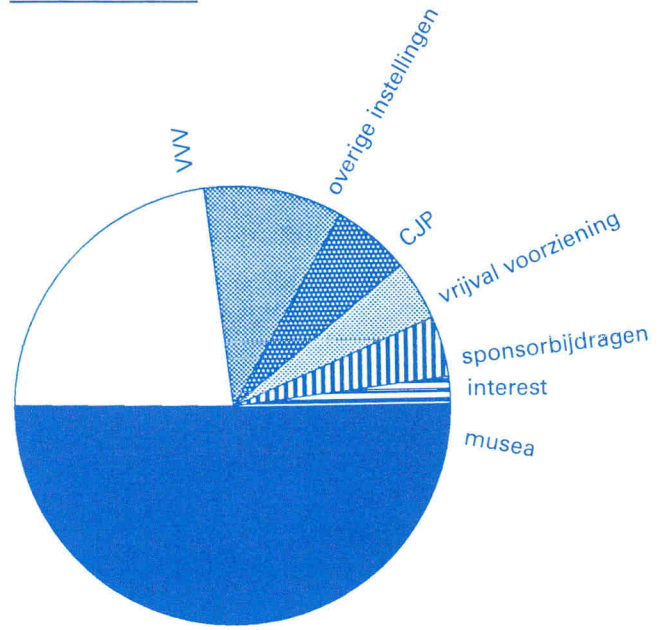
Aantal verkochte jeugd museumjaarkaarten

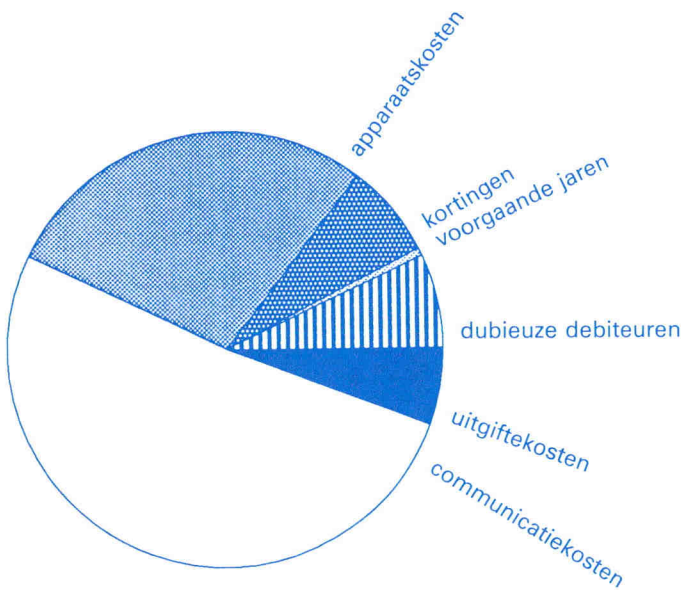
Baten 1989

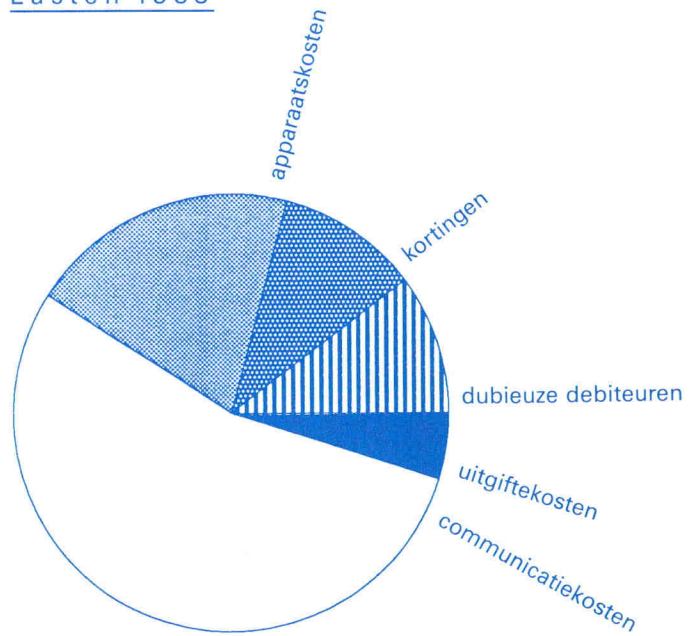
Baten 1988

Lasten 1989

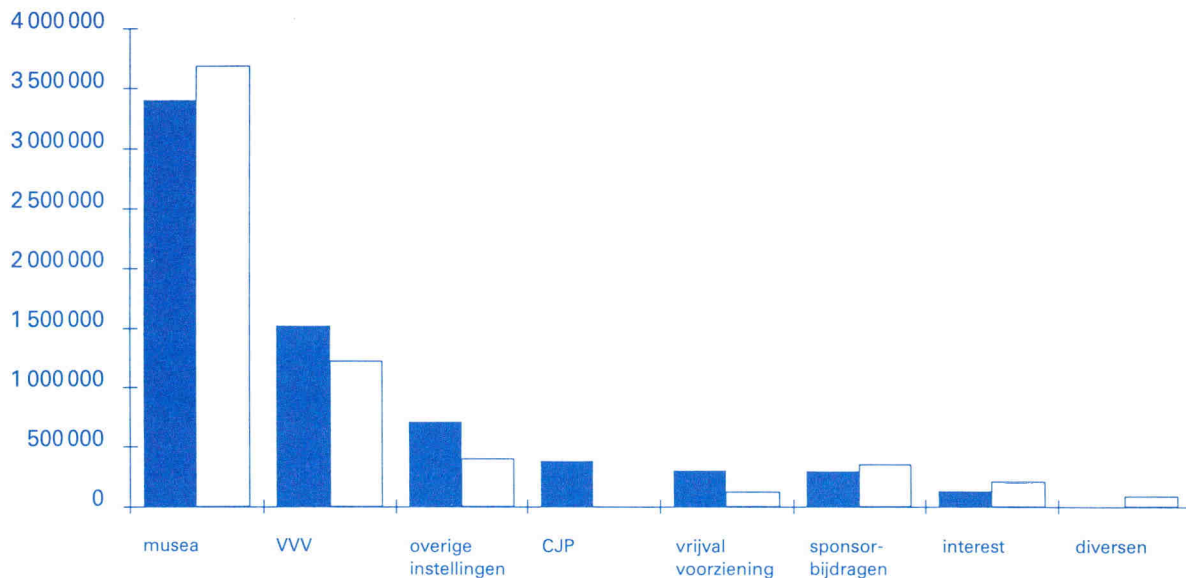

Lasten 1988

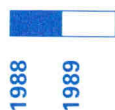
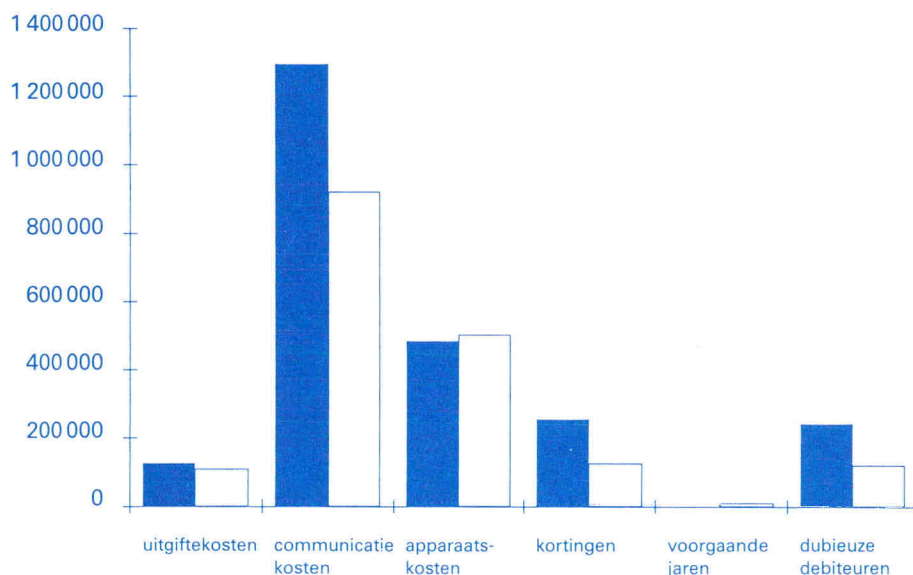

Grafische weergave van baten

Grafische weergave van lasten

Colofon

Uitgave: Stichting Museumjaarkart, Leiden 1990

Vormgeving: Joke Ziegelaar, Leiden

Foto's: Hannes Walrafen/HH, p. 4; Marcel Schenkels, p. 9
onder; Henk Bouwman, p. 11; Frans Rombout, p. 12 en 15

Zetwerk en druk: Lecturis bv, Eindhoven

Met dank aan Paul Scholte en Henk van Weeren

J A A R V E R S L A G 1 9 8 9

Stic